

Programowanie dynamiczne

Nadaje się do rozwiązywania problemów, które można podzielić na podproblemy, ale różne podproblemy mogą wymagać rozwiązania tych samych podproblemów. (Metoda *dziel i zwyciężaj* rozwiązuje wtedy te same podproblemy wielokrotnie.)

Projektowanie algorytmu dynamicznego:

1. Scharakteryzowanie struktury optymalnego rozwiązania
2. Rekurencyjne zdefiniowanie kosztu optymalnego rozwiązania
3. Obliczenie rozwiązania metodą **wstępującą** (*bottom-up*)
4. Konstruowanie optymalnego rozwiązania na podstawie wyników wcześniejszych obliczeń

Mnożenie ciągu macierzy

Dane: ciąg n macierzy $A_1, \dots, A_n$ różnych rozmiarów (takich, że można wykonać mnożenie $A_1 \cdot A_2 \dots \cdot A_n$, t.j. macierz A_i ma wymiary $p_{i-1} \times p_i$)

Wynik: nawiasowanie minimalizujące łączny koszt mnożeń

`Matrix-Multiply( $A, B$ )`

```
1 if columns[A]  $\neq$  rows[B] then
2   error "niezgodne rozmiary"
3 else
3   for  $i \leftarrow 1$  to rows[A] do
4     for  $j \leftarrow 1$  to columns[B] do
5        $C[i, j] \leftarrow 0$ 
6       for  $k \leftarrow 1$  to columns[A] do
7          $C[i, j] \leftarrow C[i, j] + A[i, k] \cdot B[k, j]$ 
8   return  $C$ 
```

Czas: $\Theta(p \cdot q \cdot r)$, gdzie $p \times q, q \times r$ – wymiary macierzy

liczba możliwych nawiasowań

$$P(n) = \begin{cases} 1 & \text{dla } n = 1 \\ \sum_{k=1}^{n-1} P(k)P(n-k) & \text{dla } n \geq 2 \end{cases}$$

$P(n) = C(n-1)$, gdzie $C(i)$ – i -ta liczba Catalana.

$$C(n) = \frac{1}{n+1} \binom{2n}{n} = \Omega(4^n / n^{3/2})$$

Rośnie wykładniczo ze względu na n .

Struktura optymalnego nawiasowania

- $A_1 \dots A_n$ jest dzielony na $(A_1 \dots A_k)$ oraz $(A_{k+1} \dots A_n)$, dla pewnego k , $1 \leq k < n$.
- Umieszczenie nawiasów w $A_1 \dots A_k$ (odp. $A_{k+1} \dots A_n$) jest **optymalnym nawiasowaniem** dla $A_1 \dots A_k$ (odp. $A_{k+1} \dots A_n$)

Rozwiązanie rekurencyjne:

$m[i, j]$ – optymalny koszt mnożenia podciągu $A_i \dots A_j$.

$$m[i, j] = \begin{cases} 0 & \text{dla } i = j \\ \min_{i \leq k < j} \{m[i, k] + m[k + 1, j] + p_{i-1}p_kp_j\} & \text{dla } i < j \end{cases}$$

UWAGA: liczba możliwych podproblemów wynosi:

$\binom{n}{2} + n = \Theta(n^2)$ (dokładnie jeden podproblem dla każdej pary i, j , $1 \leq i \leq j \leq n$).

Matrix-Chain-Order

Matrix-Chain-Order(p)

▷ $p = \langle p_0, \dots, p_n \rangle$ - wymiary

1 $n \leftarrow \text{length}[p] - 1$

2 for $i \leftarrow 1$ to n do

3 $m[i, i] \leftarrow 0$

4 for $l \leftarrow 2$ to n do ▷ l - dł. podciągu

5 for $i \leftarrow 1$ to $n - l + 1$ do

6 $j \leftarrow i + l - 1$

7 $m[i, j] \leftarrow \infty$

8 for $k \leftarrow i$ to $j - 1$ do

9 $q \leftarrow m[i, k] + m[k + 1, j] + p_{i-1}p_kp_j$

10 if $q < m[i, j]$ then

11 $m[i, j] \leftarrow q$

12 $s[i, j] \leftarrow k$ ▷ podział $A_i \dots A_j$

13 return m i s ▷ czas $\Theta(n^3)$, pam. $\Theta(n^2)$

Wykonanie optymalnego mnożenia

s – tablica wyznaczona przez Matrix-Chain-Order.

Mnożenie podciągu $A_i \dots A_j$.

Matrix-Chain-Multiply(A, s, i, j)

1 if $j > i$ then

2      $X \leftarrow \text{Matrix-Chain-Multiply}(A, s, i, s[i, j])$

3      $Y \leftarrow \text{Matrix-Chain-Multiply}(A, s, s[i, j] + 1, j)$

4   return Matrix-Multiply(X, Y)

5 else return A_i

Wywołanie: Matrix-Chain-Multiply($A, s, 1, n$)

Recursive-Matrix-Chain

Recursive-Matrix-Chain(p, i, j)

```
1  if  $i = j$ 
2    then return 0
3   $m[i, j] \leftarrow \infty$ 
4  for  $k \leftarrow i$  to  $j - 1$  do
5     $q \leftarrow \text{Recursive-Matrix-Chain}(p, i, k)$ 
       $+ \text{Recursive-Matrix-Chain}(p, k + 1, j) + p_{i-1}p_kp_j$ 
6    if  $q < m[i, j]$ 
7      then  $m[i, j] \leftarrow q$ 
8  return  $m[i, j]$ 
```

Czas: $T(n)$

$$T(1) \geq 1$$

$$T(n) \geq 1 + \sum_{k=1}^{n-1} (T(k) + T(n-k) + 1) \quad \text{dla } n > 1$$

(koszt wierszy 1-2 i 6-1 ≥ 1 jednostka czasu)

Oszacowanie $T(n)$

$$\begin{aligned}T(n) &\geq 1 + \sum_{k=1}^{n-1} (T(k) + T(n-k) + 1) \\T(n) &\geq 2 \sum_{i=1}^{n-1} T(i) + n\end{aligned}$$

Indukcja: Podstawa: $T(1) \geq 2^0 = 1$. Zał. ind.: dla $i < n$, $T(i) \geq 2^{i-1}$.

$$\begin{aligned}T(n) &\geq 2 \sum_{i=1}^{n-1} 2^{i-1} + n \\&= 2 \sum_{i=0}^{n-2} 2^i + n \\&= 2(2^{n-1} - 1) + n \\&= (2^n - 2) + n \\&\geq 2^{n-1}\end{aligned}$$

$T(n) = \Omega(2^n)$ – czas wykładniczy (wielokrotnie rozwiązywany każdy z $O(n^2)$ podproblemów).

Spamiętywanie

Dla każdego podproblemu zapamiętujemy rozwiązanie i zaznaczamy, że jest już rozwiązany. Przy następnym napotkaniu tego samego podproblemu wykorzystujemy wcześniej wyznaczone rozwiązanie. (Wtedy niektóre z podproblemów rozwiązywanych w programowaniu metodą wstępującą mogą zostać pominięte.)

Przykład dla ciągu macierzy:

Memoized-Matrix-Chain(p)

```
1  $n \leftarrow \text{length}[p] - 1$ 
2 for  $i \leftarrow 1$  to  $n$  do
3   for  $j \leftarrow i$  to  $n$  do
4      $m[i, j] \leftarrow \infty$ 
5 return Lookup-Chain( $p, 1, n$ )
```

Lookup-Chain

Lookup-Chain(p, i, j)

```
1  if  $m[i, j] < \infty$ 
2    then return  $m[i, j]$ 
3  if  $i = j$  then
4     $m[i, j] \leftarrow 0$ 
5  else
5    for  $k \leftarrow i$  to  $j - 1$  do
6       $q \leftarrow$ Lookup-Chain( $p, i, k$ )
        +Lookup-Chain( $p, k + 1, j$ ) +  $p_{i-1}p_kp_j$ 
7      if  $q < m[i, j]$ 
8        then  $m[i, j] \leftarrow q$ 
9  return  $m[i, j]$ 
```

Czas: $O(n^3)$ – każde z $\Theta(n^2)$ pól $m[i, j]$ jest ≤ 1 raz
wyznaczone w wierszach 4–8, co zajmuje $O(n)$ (nie licząc
czasu na wyznaczenie innych pól).

Najdłuższy Wspólny Podciąg

$Z = \langle z_1 \dots z_k \rangle$ jest *podciągiem* ciągu $X = \langle x_1 \dots, x_m \rangle$, jeśli istnieje rosnący ciąg indeksów $\langle i_1, \dots, i_k \rangle$, taki że dla każdego $j = 1 \dots k$ zachodzi $x_{i_j} = z_j$.

Z jest *wspólnym podciągiem* X i Y jeśli jest podciągiem X oraz jest podciągiem Y .

NWP – najdłuższy wspólny podciąg.

Prefix $X_i = \langle x_1 \dots x_i \rangle$.

Najdłuższy Wspólny Podciąg

$Z = \langle z_1 \dots z_k \rangle$ jest podciągiem ciągu $X = \langle x_1 \dots, x_m \rangle$, jeśli istnieje rosnący ciąg indeksów $\langle i_1, \dots, i_k \rangle$, taki że dla każdego $j = 1 \dots k$ zachodzi $x_{i_j} = z_j$.

Z jest wspólnym podciągiem X i Y jeśli jest podciągiem X oraz jest podciągiem Y .

NWP – najdłuższy wspólny podciąg.

Prefix $X_i = \langle x_1 \dots x_i \rangle$.

Tw. (O optymalnej podstrukturze NWP) Niech $X = \langle x_1 \dots x_m \rangle$ i $Y = \langle y_1 \dots y_n \rangle$. Niech $Z = \langle z_1 \dots z_k \rangle$ – NWP X i Y .

1. Jeśli $x_m = y_n$, to $z_k = x_m = y_n$ i Z_{k-1} jest NWP X_{m-1} i Y_{n-1}
2. Jeśli $x_m \neq y_n$ i $z_k \neq x_m$, to Z jest NWP X_{m-1} i Y .
3. Jeśli $x_m \neq y_n$ i $z_k \neq y_n$, to Z jest NWP X i Y_{n-1} .

Dowód Tw. o opt. podstrukturze NWP

D-d

1. Jeśli $z_k \neq x_m$ to możnaby dołączyć $x_m = y_n$ do Z uzyskując dłuższy wspólny podciąg X i Y .
2. $z_k \neq x_m$, czyli Z jest wspólnym podciągiem X_{m-1} i Y .
Gdyby istniał dłuższy wspólny podciąg W ciągów X_{m-1} i Y , to W byłby też wspólnym podciągiem X i Y dłuższym niż Z .
3. Analogicznie do poprzedniego przypadku.

Zależność rekurencyjna i algorytm

$c[i, j]$ – długość NWP prefiksów X_i i Y_j .

$$c[i, j] = \begin{cases} 0, & \text{jeśli } i = 0 \text{ lub } j = 0 \\ c[i - 1, j - 1] + 1 & \text{jeśli } i, j > 0 \text{ i } x_i = y_j \\ \max(c[i, j - 1], c[i - 1, j]) & \text{jeśli } i, j > 0 \text{ i } x_i \neq y_j \end{cases}$$

LCS-Length(X, Y)

```
1  $m \leftarrow \text{length}[X]$ 
2  $n \leftarrow \text{length}[Y]$ 
3 for  $i \leftarrow 1$  to  $m$  do
4    $c[i, 0] = 0$ 
5 for  $j \leftarrow 1$  to  $n$  do
6    $c[0, j] = 0$ 
```

...

LCS-Length (c.d.)

```
...
7  for  $i \leftarrow 1$  to  $m$  do
8    for  $j \leftarrow 1$  to  $n$  do
9      if  $x_i = y_j$  then
10          $c[i, j] \leftarrow c[i - 1, j - 1] + 1$ 
11          $b[i, j] \leftarrow \nwarrow$ 
      else
12         if  $c[i - 1, j] > c[i, j - 1]$  then
13            $c[i, j] \leftarrow c[i - 1, j]$ 
14            $b[i, j] \leftarrow \uparrow$ 
        else
15            $c[i, j] \leftarrow c[i, j - 1]$ 
16            $b[i, j] \leftarrow \leftarrow$ 
17  return  $c$  i  $b$ 
```

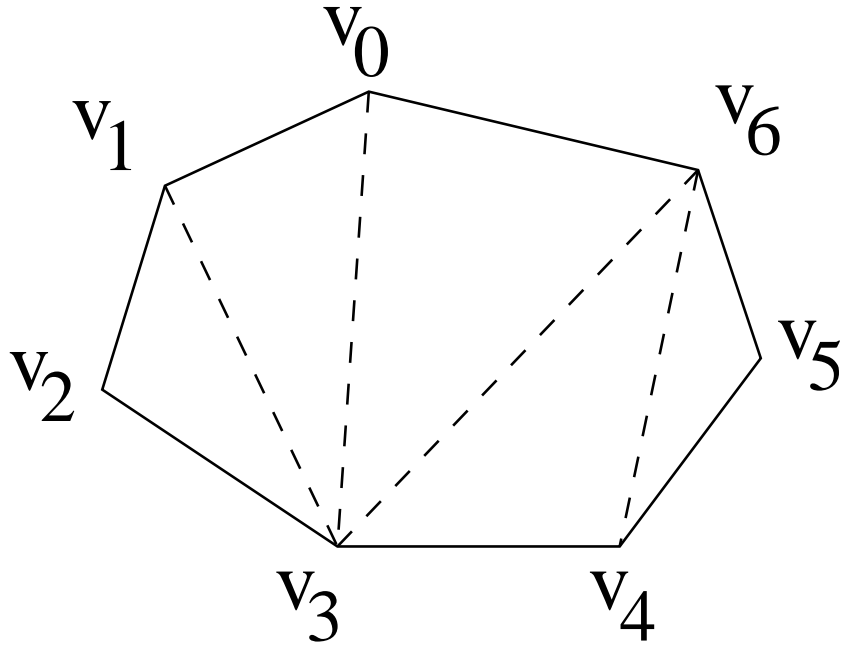
Czas: $\Theta(nm)$, pamięć: $\Theta(nm)$.

Print-LCS

```
Print-LCS( $b, X, i, j$ )
1  if  $i = 0$  or  $j = 0$  then
2    return
3  if  $b[i, j] = "\nwarrow"$  then
4    Print-LCS( $b, X, i - 1, j - 1$ )
5    wypisz  $x_i$ 
   else
6  if  $b[i, j] = "\uparrow"$  then
7    Print-LCS( $b, X, i - 1, j$ )
8  else Print-LCS( $b, X, i, j - 1$ )
Wywołanie: Print-Lcs( $b, X, \text{length}[X], \text{length}[Y]$ )
Czas:  $O(m + n)$ .
```


triangulacja wielokąta wypukłego

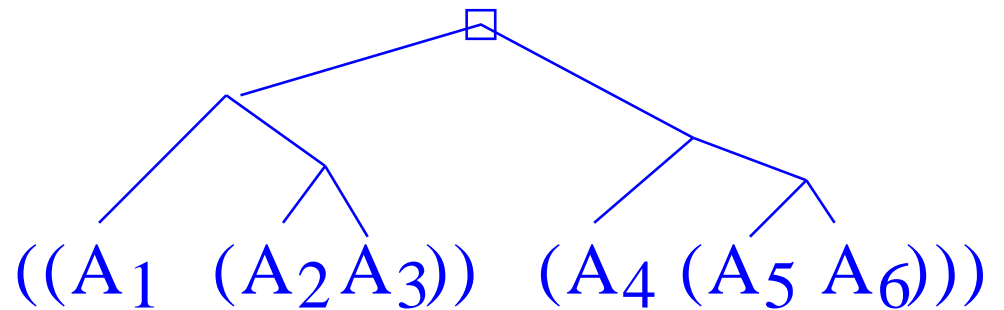
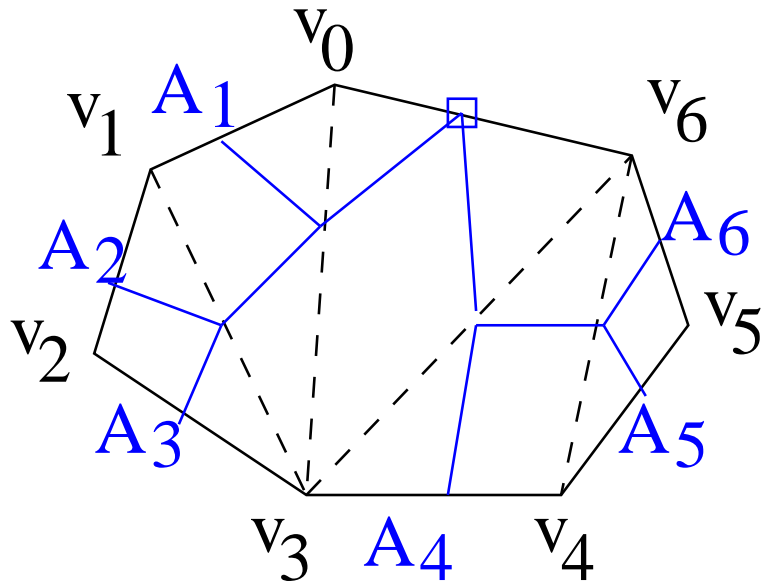

Waga trójkąta: $w(\triangle v_i v_j v_k)$

(n.p. $w(\triangle v_i v_j v_k) = |v_i v_j| + |v_j v_k| + |v_k v_i|$)

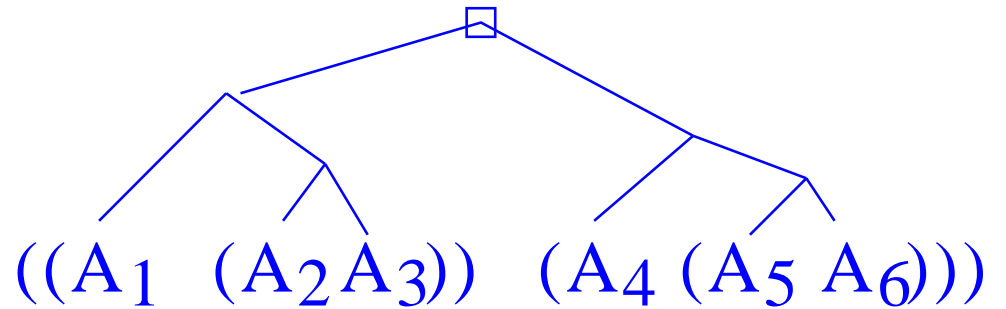
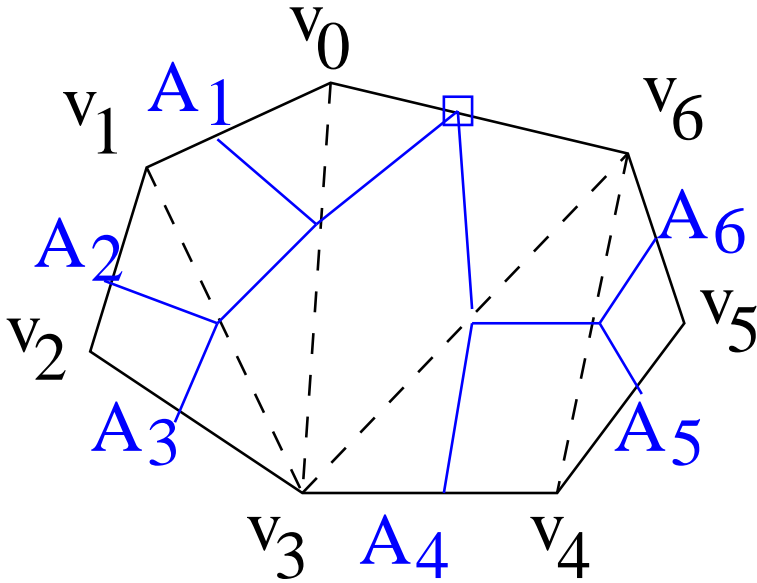
Koszt triangulacji = suma wag jej trójkątów.

związek z problemem nawiasowania

Jeśli A_i ma wymiary $p_{i-1} \times p_i$, to problem nawiasowania ciągu mnożeń $A_1 \dots A_n$ redukujemy do problemu triangulacji przyjmując: $w(\triangle v_i v_j v_k) = p_i p_j p_k$.

związek z problemem nawiasowania

Jeśli A_i ma wymiary $p_{i-1} \times p_i$, to problem nawiasowania ciągu mnożeń $A_1 \dots A_n$ redukujemy do problemu triangulacji przyjmując: $w(\triangle v_i v_j v_k) = p_i p_j p_k$. Algorytm `Matrix-Chain-Order` można przerobić aby rozwiązywał problem triangulacji: zamiast $p = \langle p_0, \dots, p_n \rangle$ – parametr $v = \langle v_0, \dots, v_n \rangle$, oraz wiersz 9 zastępujemy:

9 $q \leftarrow m[i, k] + m[k + 1, j] + w(\Delta v_i v_j v_k)$

uzasadnienie

Niech T – *optymalna* triangulacja wielokąta wypukłego o wierzchołkach $\langle v_0 \dots v_n \rangle$, zawierająca $\triangle v_0 v_k v_n$. Waga $T =$ suma $w(\triangle v_0 v_k v_n)$ oraz wag triangulacji dwu wielokątów $\langle v_0 \dots v_k \rangle$ i $\langle v_k \dots v_n \rangle$. Obie muszą być optymalne.

Równanie rekurencyjne:

Niech $t[i, j]$ koszt optymalnej triangulacji $\langle v_{i-1} \dots v_j \rangle$.

$$t[i, j] = \begin{cases} 0 & \text{dla } i = j \\ \min_{i \leq k \leq j-1} \{t[i, k] + t[k+1, j] + w(\triangle v_{i-1} v_k v_j)\} & \text{dla } i < j \end{cases}$$

Poza funkcją wagi – wzór identyczny ze wzorem na $m[i, j]$.

Wniosek. Optymalną triangulację można wyznaczyć w czasie $\Theta(n^3)$ i pamięci $\Theta(n^2)$.